

Hoofdstuk 1: Het zwijgen

De gevoelens van Arno Jonker waren een mengeling van woede, machteloosheid en verdriet.

Vanuit het kleine slaapkamervertrek zag hij de chaos in de woonkamer van de flat. Onuitgepakte dozen, opgerold zeil, gereedschap in de vensterbank en een wonderbaarlijke combinatie van haastig bijeen gekochte meubelstukken en een zwarte piano. Er zat een slungelige jongen op de kruk, die met onzekere vingers de juiste tonen van een eenvoudige compositie zocht en elke keer weer uit de maat speelde. Vlak naast de piano, op een gesloten kunstleren koffer, zat zijn twaalfjarige zoon zwijgend voor zich uit te staren.

Arno zakte neer op een bed waarop hij nooit geslapen had, in een kamer waarin hij zich nog moest leren thuis voelen. Terwijl zijn leerling worstelde met een simpele notenreeks, maakte hij nog eens de balans op van zijn leven.

Veertig jaar, nog steeds slank, maar met een kalend voorhoofd en plastic tanden in zijn mond. Op het conservatorium in Den Haag had hij piano en saxofoon leren spelen. Hij was niet virtuoos genoeg geweest om als concertpianist een groot publiek te verbazen met klassieke stukken, raakte verslingerd aan de jazz en dat leverde hem een vaste plaats op in een combo dat goed genoeg draaide om in zijn onderhoud te kunnen voorzien.

Hij had het allemaal meegemaakt – het begeleiden van buitenlandse grootheden in volle zalen, het schnabbelen in de Nederlandse provincies, het opnemen van platen die redelijk verkochten en het spelen in kroegen, met een altijd gevuld glas op de piano en een sigarenpeuk tussen zijn lippen.

Hij had de onvermijdelijke beginperiode van armoede overleefd en herinnerde zich nog goed de woorden van hun toenmalige drummer en zag nu zelfs de naar hem uitgestoken wijsvinger voor zich, onwerkelijk groot, trillend, rond de nagel bruin van nicotineaanslag: ‘Er is maar één ding, Arno Jonker, dat je alle mogelijke illusies kan ontnemen. En dat, vriend, is het onophoudelijk knorren van je maag!’

Maar die tijd lag ver achter hem en hij herinnerde zich die dagen veel milder en vol van vriendschap, want de jaren kunnen het verleden mooier laten lijken dan het was; de hoogtepunten blijven over en de diepe dalen worden opgevuld door het bezinksel van gemoedsrust.

Met het succes kwamen de meisjes en de vrouwen.

Linda was het zoveelste meisje dat na een optreden zijn bed met hem deelde, maar Linda was anders dan de anderen en ze bleef. Met haar lange benen, haar verleidelijke kleine borsten en haar onvermoeibare toewijding was zij zondermeer de vrouw op wie hij had gewacht. Hij trouwde met haar en de jongen op de kunstleren koffer had haar goudkleurige ogen en zijn donkere haar.

Linda hield van muziek en van muzikanten. Ze ging mee op tournees, eerst het vertrouwde Nederlandse clubcircuit en dan door Duitsland, Engeland en Frankrijk. Elke keer als hij haar langer dan een uur kwijt was, wist hij dat hij haar in de een of andere hotel- of kleedkamer kon vinden, waar zij onstuimig de liefde bedreef met een zanger, gitarist, een manager of een trompettist, en als hij zelf op het toneel stond, liet Linda zich nemen door een bandlid dat zijn optreden al achter de rug had en zich graag liet verwennen door een liefhebster van seks en goede muziek. En na afloop van haar avonturen kon ze hem zo onschuldig aankijken met haar gouden ogen, dat hij helemaal in de war raakte.

Peter Jonker, zijn zoon, groeide op bij ouders die elkaar voortdurend beschimpten, die vochten, krijsten, krabden en schopten en het volgende moment kort maar hevig van elkaar konden houden, om daarna opnieuw een dreigende houding aan te nemen.

Soms hielden ze het vol een halfuur samen naar muziek te luisteren en dat was zo ongeveer het enige nog dat zij met elkaar konden delen.

En de jongen zweeg. Hij sloeg het allemaal met gefronste blijk gade, een kind met bedachtzame volwassenheid in zijn jonge ogen. Hij ver-

trok geen spier van zijn gezicht meer als er rake klappen vielen, alsof hij begreep dat hij als kind geen verandering kon brengen in het gedrag van twee volwassenen. Hij zag hoe bloed de witte strepen vulde die Linda in Arno's gezicht had gekrabd, keek hoe zij met haar vuisten op zijn borst bonkte, terwijl hij haar aan haar haren door de kamer trok en haar ten slotte tegen de grond sloeg. De uitdrukking op zijn gezicht bleef hetzelfde als zij verder vochten op het tapijt, er uitgeput bleven liggen of elkaar kort en fel beminden.

Toen hij twaalf jaar was geworden en de lagere school verliet met een prachtig eindrapport, besloten Arno en Linda een punt achter hun huwelijk te zetten. Zij bleef thuis wonen in Den Haag en hij had deze flat in een kleinere plaats gehuurd, waar hij het afnemende succes van zijn combo moest zien te compenseren met het geven van pianolessen.

Peter zat kalm te wachten op het moment waarop de leerling zou opstaan. Als deze zijn vader het lesgeld had betaald, zouden ze er samen op uitgaan.

Arno Jonker stond op. Er liep een kleine kat de slaapkamer binnen. Hij keek naar de voorzichtige, onwennige bewegingen van het git-zwarte dier, dat zich hier ook nog vreemd voelde, en bedacht ...